

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 83 din 21.02.2024

Dosar nr.: 278/2022

Petiția nr.: 3024/29.04.2022

Petent:

Reclamată:

Obiect: Petentul sesizează o posibilă faptă de discriminare ca urmare a încălcării art. 7 alin. (1) din Regulamentul de Ordine Interioară al Casei de Pensii a Municipiului București, articol care prevede dreptul la plată egală pentru muncă egală al tuturor salariaților.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul procedural ales al petentului

1.

Numele, domiciliul ales și sediul părții reclamate

2. Casa de Pensii a Municipiului București, cu sediul în mun. București, Calea Vitan nr. 6, sector 3

II. Procedura de citare

3. Având în vedere prevederile art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (republicată), Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 3024/25.05.2022, respectiv nr. 3765/25.05.2022, a citat părțile pentru data de 28.06.2022.

4. Procedura de citare a fost legal și complet realizată.

5. Prin adresele nr. 5264/27.07.2022, părților le-a fost comunicat câte un exemplar al punctului de vedere/notelor scrise depuse la dosar. Totodată, părțile au fost informate de posibilitatea de a formula concluzii scrise în termen de 15 zile de la primirea prezentei adrese.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Petentul a formulat memoriul înregistrat cu nr. 3024/29.04.2022, prin care a solicitat constatarea și sancționarea unei posibile fapte de discriminare și obligarea părții reclamate să publice în mass-media un rezumat al hotărârii.

7. În fapt, petentul consideră că au fost încălcate prevederile art. 7 alin. (1) din Regulamentul de Ordine Interioară al părții reclamate, prevederi prin care este recunoscut dreptul la plată egală pentru muncă egală tuturor salariaților.

8. Astfel, petentul susține că are colegi în alt sector care au câștigat în instanță alte drepturi salariale spre deosebire de cele de care beneficiază ei.

9. Prin urmare, petentul susține că de un an de zile angajații din sectorul 6 primesc salarii mai mari, deși au aceleași funcții și lucrează în aceleași condiții.
10. În susținerea celor afirmate, petentul anexează înscrisuri.
11. Prin adresa nr. 4075/08.06.2022, petentul a menționat că, din motive personale, nu se poate prezenta la audieri. Totodată, petentul a depus noi înscrisuri la dosar.
12. Prin adresa nr. 5393/02.08.2022, petentul a declarat că își menține petiția.
13. Petentul a formulat adresa nr. 6820/29.09.2022, prin care a solicitat comunicarea stadiului soluționării dosarului.

Susținerile părții reclamate

14. Partea reclamată a formulat adresa nr. 4396/23.06.2022, prin care și-a exprimat punctul de vedere referitor la memoriul formulat de petent, solicitând clasarea acestuia ca neîntemeiat.
15. În fapt de cele arătate de petent, partea reclamată precizează că drepturile salariale pentru personalul din cadrul CPMB sunt stabilite în conformitate cu prevederile din Anexa nr. VIII – Familia Ocupațională de Funcții Bugetare „Administrație” din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.
16. Astfel, partea reclamată susține că drepturile salariale ale petentului au fost stabilite prin Decizia CPMB nr. 205/10.01.2020 și sunt compuse din salariu de bază + indemnizație de hrană + sporul de condiții vătămătoare și periculoase.
17. Cu privire la angajații Casei Locale de Pensii Sector 6, partea reclamată precizează că aceștia au obținut drepturi salariale ca urmare a hotărârii judecătorești nr. 1803/14.10.2020 pronunțată în dosarul civil nr. 6669/3/2019 (anexată), rămasă definitivă și irevocabilă.
18. Prin urmare, partea reclamată susține că drepturile câștigate în instanță sunt drepturi personale care vizează părțile care au inițiat acțiunea motiv pentru care dispozițiile din sentința pronunțată nu se pot aplica tuturor angajaților CPMB, din oficiu, ci doar acelor care au hotărâri judecătorești în acest sens.
19. Concluzionând, partea reclamată apreciază că nu sunt îndeplinite prevederile art. 2 din O.G. nr. 137/2000, respectiv existența unui comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care le generează favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate, față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități și care atrage răspunderea contravențională, motiv pentru care solicită respingerea petiției ca neîntemeiată.
20. Partea reclamată anexează înscrisuri.
21. Prin adresa nr. 5860/25.08.2022, partea reclamată a menținut aspectele redată prin punctul de vedere formulat anterior.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

22. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României:

Art. 1 Statul român

„(...) (3) România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

Art. 4 Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

„(...) (2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Art. 15 Universalitatea

„(1) Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

(2) Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.”

Art. 16 Egalitatea în drepturi

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”

Art. 53 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.

(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare:

Art. 2 alin. (1)

„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate,

a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Art. 2 alin. (3)

„Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la [alin. \(1\)](#), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare.”

Principiile de analiză

23. În conformitate cu dispozițiile art. 62 din Ordinul nr. 27 din 7 februarie 2024 privind aprobarea Procedurii Interne de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) Colegiul director se va pronunța cu prioritate asupra excepțiilor de procedură și de fond care nu mai implică analiză”, Colegiul urmează să se pronunțe cu prioritate asupra excepțiilor invocate.

24. Curtea Constituțională a statuat în mod constant că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă: la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**, la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat*”.

25. Prin urmare, în ceea ce privește aspectele care intră în sfera de competență a C.N.C.D., se poate vorbi de o posibilă discriminare directă în condițiile în care o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară, iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Aplicarea principiilor la speță

26. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra posibilei discriminări prin tratamentul discriminatoriu aplicat ca urmare a încălcării art. 7 alin. (1) din Regulamentul de Ordine Interioară al Casei de Pensii a Municipiului București, articol care prevede dreptul la plată egală pentru muncă egală al tuturor salariaților.

27. În drept, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I „Principii și definiții” al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II „Dispoziții Speciale”, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

28. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director urmează să analizeze posibila încălcare a tratamentului egal în ceea ce privește plata drepturilor salariale ale angajaților.

29. În analiza prezentei spețe, Colegiul director se raportează la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu prin care s-a stipulat că diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”.

30. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

31. Astfel, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.¹

32. Reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

33. Concret, analizând susținerile petentului prin prisma prevederilor art. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul reține că aspectele de discriminare reclamate vizează tratamentul inegal aplicat în ceea ce privește colegii din alt sector care au câștigat în instanță alte drepturi salariale spre deosebire de cele de care beneficiază petentul.

34. În sfera de analiză a situațiilor asupra cărora Colegiul director se pronunță, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, tratamentul aplicat pentru două situații comparabile trebuie să fi fost diferit, iar subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice, iar în cazul discriminării indirecte, prin comportamentul activ / pasiv aplicat, efectele generate să fie discriminatorii.

¹ A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, par.31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, par. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 par. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, par. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 par. 16.

35. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, una dintre condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie este existența unei legături de cauzalitate între criteriul invocat și fapta sesizată.

36. În situația discriminării indirecte însă, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru sau a unui comportament activ sau pasiv care, la prima vedere, scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă, în fapt, se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis.

37. În continuare, Colegiul se raportează la apărarea reclamatului care susține că drepturile câștigate în instanță sunt drepturi personale care vizează părțile care au inițiat acțiunea motiv pentru care dispozițiile din sentința pronunțată nu se pot aplica tuturor angajaților, din oficiu, ci doar acelor care au hotărâri judecătorești în acest sens.

38. Prin urmare, având în vedere datele aflate la dosar oferite de reclamat prin prisma obligației îndeplinite de acesta, de inversare a sarcinii probei, Colegiul constată că în speța de față nu poate fi reținut elementul comparabilității fiind vorba de două situații diferite asupra cărora se realizează analiza unui tratament diferențiat.

39. Prin urmare, Colegiul director constată că în speță nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, în lipsa comparabilității.

40. Având în vedere cele reținute mai sus, aspectele sesizate de petent nu constituie faptă de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 în lipsa comparabilității.
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BABUȘ RADU – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RADU COSMIN SĂVULESCU – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

Motivat și redactat: A.D.

Data redactării: 06.03.2024

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.